

ACC. N:R M. 13518: 1-9.

Landskap: Skåne Upptecknare: Friljof Persson, Jonstorp
Härad: Luggude Berättare: " " "
Socken: Jonstorp Berättarens yrke: f. d. lantbr.
Uppteckningsår: 1954 Född år 1884 i Jonstorp

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bröllop och bröllopseder. s. 1-4.
Jordbrukets binärningar. s. 5-9.

Lu F 52
" 61.

Skriv endast på denna sida

Suf 52
/.

Brudgummen har efter vad jag vet alltid fört bruden in i kyrkan. Att det varit någon annan person som ledsagat in bruden vet jag ej.

Både förlovrings- och vigselringar ha så länge jag vet använts. De jag sett ha varit av guld. De ringarna som fanns vid senaste sekelskiftet voro dubbelt så breda än de som användas nu, men något tunnare. Om vigselringar lånat/buret har jag ej hört om talat.

Någon vardagering eller spar-ring har jag hört om talas.

Kad "sporröl" är vet ingen som jag vidtalat om detta, eller någon insamling till prästen.

På bröllopsmiddagen skulle alltid brudpariet ha sina föräldrar vid sidorna om sig. De andra bröllopsgästerna fingo placera sig var de ville. Först fick alla gäster låta sig frigas till bord, ännu vid ett enkelt kafferep.

1. Till en bröllopsmiddag furdon serverades helstekt

gris, kalvon och andra råttor, i riklig mängd. Dessa maträtter redsköljdes med drycker av alla de slag.

Då det bjöds till en sådan middag spelade musiken.

Det var alltid någon som tog för mycket för sig av den mycket goda maten som serverats, och en sådan rest var det gärdens mindre husdjur som fick sig ett mål. Kapten bjöd och fogs emot flera än som kunde åta sig och oftast fingo dessa följa med hem i gästernas värdskap.

Om några gåvor eller pennringar insamlats till någon som haft med brölloppet att skaffa, afmista ej me för tiden. — Ti och en stann stod för matlagningen fick oftast mat med sig hem.

Dans vid bröllop har alltid varit ett stort nöje i alla tider. Det var brudparet som skulle öppna dansen. Brudern skulle dansa med alla gästerna och det gick ofta så att bruden föll av brudern. Att dansa med en brud var mycket nöjsamt.

Om några av bröllopsgästerna skulle följa brudparet
då de skulle gå till sängs vet jag ej ha förekommit här
i bygden. Ofta gick några av bröllopsgästerna före
fram till det nya herrnuset där de gjorde alla möjliga
"lures" i spektakel till brudparets ära. Det lades
spräckta tufflor och garrla skur under cängen. Under
lakaret lades grannar, väckarklockor som skulle ringa
och många andra upptåg förekom. Det var brudens
sysfror och mor som skulle bädda brudsängen.

Om kvällen skulle alltid bygdens ungdomar och
även gamla kyrka fram brudpar, färrar och marskal-
kar också. Brudparet skulle gå i dörren tre gånger
och sedan färrar och marskalcar. Efter dessa framträ-
dande kunnades det av alla krafter. Men även oförskamthe-
ter mot dessa förekom.

Bruden hade vanligtvis en herrnagjord kvinna, lika
så krans. En flicka som fått ett barn blev även gift.
Ett till ett barn ansågs ju som skamligt. Det hörde ju ej

ACC. N:R M. 13518: 4.

Fyll att en flicka skulle ha bärninnan giftermålet
ingick, men när det var gjort ingick giftermålet i
all hast och flykt.

Om någon brud lånat något plagg till brölloppet
vet jag ej och tror jag knappast.

Det var oftast bruders svor som klädde henne.

För hade en brud oftast svart klädning (innan
sekelstiftet) men i nyare tid är den vit.

Åreportar med transparent med brudparets initi-
aler restes till de nygiftras ära välkomna hem. Detta
vackra sätt gjordes oftast av närboende bekvämt, ej
bröllopsgåst.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

Det har funnits och finns ännu många mindre jordbruk som endast innehåller ett eller flera hektars areal. Att sådana små jordbruk kunde föda en familj var utmärkt och därför måste någon hinkomst anskaffas och denna bestod i något yrke. Sådana yrken som erred - skrädderi - snickeri och halmtäcksfäbrikering var allmänna yrken för dem.

De yrken som bedrivits i bygden har funnits till i all vår tid. Men alla dessa jag visst inte har upplevt genom ägarens framfalle.

Vi hade här i bygden en erred som ärode sin erredja efter sin far - även han var erred. Att han denna hinkomst hade han ej kunnat försörja sig och sin familj på sin lilla jordbit. Det var ej några krusfariden som utgick från hemmet, lika erredja, endast reparationer av vagnar och varje till döda jordbruk hörande redskap.

Lmf 61

Skorning av hästar ingick även i hans arbeten.
Hävarerna till sina arbeten inköptes från firman
G. E. Hedenström i Hålsingborg.

En annan erred som jag endast hört uttalas
vid ekelläpset var en cirkulär eller Filom-
kringboende. Läraren vet jag ej har förekom-
mit här i bygden. Färvarer även här har
alltid förförts på marknaden av mera uppländ-
ska kärmare samt av lanthandlare samt av kring-
körande smålänningar. En sådan färd- körde
ofta här med sin häst och vagn.

De verktyg som dessa befärdar använde voro
oftast av egen tillverkning, grova och oförfinliga.
Dessa emedert verkstäder äro nu nedröna och
många nya har de dess ställe tillkommit.

Möbelsnickare fanns även till förs. Byråer, skän-
kar samt ehistor m. fl. andra enkla möbler i
tillverkningen. Hävarerna voro en smickare be-

2.

hände köptes upptast på chuglauktioner och var som helst. Upptast var det gura stöcken av varje handa trädslag som användes till uppsågnring till plant av olika fjocklet. Att uppsåga en förskott och ekstvet var ansträngande och tidsödande arbete. Detta tillgick så att stöcken lades upp på bochar, en man stod kvar på stöcken och en under stöcken och drog upp och ned i en och en halv meters lång såg. (långsåg kallad). När plantorna sedermera skulle sågas i mindre delar detta med en s. k. "klusåg" som drog på samma sätt som föregående.

En skräddare kunde även vara ägare till en jordbit. Jag vet en med cirka två ha som bedrev skrädderi vid sidan om jordbruket. Skräddarna kunde även för ej så mognade med sina kosttymer. Tygerna till dessa bestod upptast av hennvävt tyg - vadmal kallades helt visst detta fjocka tyg. När dessa kosttymer blevo gamla antogs de en gammal färg. Jag såg förra sommaren.

ACC. N:R M. 13518:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

nen på en utfällning i Jonstorp en liten man ibland
en jaguett av mycket gammalt datum. Denna kv-
stypen järnte en hög hatt hade antagit en helt grön färg.
Denna lille man väckte ett verkligt jubel.

Habntafstäckare fanns det flera här i bygden. Men
habntafaren järnte fäckarna är nu enbart ett minne
blott. Att vara habntafstäckare var ett ytterst påfre-
tande arbete, då de skulle hålla sig på "fäckstärngen"
blevo de med alldes förstörda i benen.

Ett chormakeri kunde vara förenat en liten lantbruk.
Den chormakare jag cyffar cydde visserligen grüne
skodon och stölar, men hans arbete bestod huvudsakli-
gast av dessas reparation.

De produkter som utgick från dessa yrkesmäns verkstäder
gingo huvudsakligen befolkningen runt i bygden.

De personer som hade dessa yrken hade utfört arbete
året om.

Alla de personer jag cyffar på här var självgående

